

Araştırma Makalesi (Research Article)

Yeni Düşünceler, 2020, 13: 23-43

Didem Özşenler¹

Orcid No: 0000-0003-4627-7948

¹ Araş. Gör. Dr., Ege Üniversitesi, İletişim Fakültesi,
Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü.

sorumlu yazar: didemozsener@hotmail.com

Anahtar Sözcükler:

Yakın İlişkiler, Romantik İlişkiler, Aile İçi
İletişim, İlişkisel Ritüeller, İçerik Analizi.

Keywords:

Close Relationships, Romantic Relationships,
Family Communication, Relational Rituals,
Content Analysis.

Yakın İlişkilerde İlişkisel Ritüeller: "Mesut Süre İle İlişki Testi" Programı İçerik Analizi

Relational Rituals in Close Relationships: "Relationship Test With
Mesut Sure" Programme Content Analysis

Alınış (Received): 06.05.2020

Kabul Tarihi (Accepted): 22.06.2020

ÖZ

Bu çalışma, kişilerarası iletişim alanının bir konusu olan yakın ilişkilerde, ilişkisel ritüelin önemini içerik analizi ile incelemeyi amaçlamaktadır. Yakın ilişki, en yalın ifadeyle iki kişi arasında içinde mahremiyeti de barındıran ilişki biçimidir. Son dönemlerin önemli kavramlarından biri olan ilişkisel ritüel; yakın ilişki içerisinde olan bireylerin kendi aralarındaki özgün ve sürekli devam eden davranış kalıplarıdır. Bu davranış kalıpları yalnızca o ilişkiye özgü olduğundan ilişkiyi eşsiz ve özel kılmaktadır. Yakın ilişkiler içerisinde, ilişkisel ritüellerin varlığının ve öneminin farkına varmak ilişkiye boyut kazandırır. Bu çalışmada, yakın ilişkiler ve ilişkisel ritüeller kavramı, Mesut Süre ile İlişki Testi programı üzerinden mercek altına alınmıştır. Araştırmanın evreni, Mesut Süre'nin tüm ilişki testi programlarıdır. Rastgele örneklem ile 10 program seçilerek, programlardaki çiftlerin ilişkisel ritüelleri ve bu ritüellerin, ilişkilerinin yönetimine etkileri içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir.

ABSTRACT

This study aims to examine the importance of relational ritual in close relationships, which is a subject of interpersonal communication, and uses the content analysis method. A close relationship is simply a form of relationship that includes privacy between two people. Relational ritual, which is an important concept in recent times, is a term used to refer to unique and ongoing behavior patterns between two individuals in a close relationship. Since these behavior patterns are specific only to that relationship, they make the relationship unique and special. Realizing the existence and importance of relational rituals in close relationships adds new dimensions to the relationship. This study discusses close relationships and the concept of relational rituals using "Relationship Testing with the Mesut Süre" show. The population of the research is Mesut Süre's all relationship testing shows. Using random selecting method, 10 shows were selected and the relational rituals of couples in the programmes along with the effects of these rituals on the management of their relationships were examined through the content analysis method.

GİRİŞ

Yakın ilişkilerde ilişkinin tanışma anından ve devam eden süreçte her iki kişinin kişiliği, sevgisi, saygısı, aile yapısı, kültürü, konuşma tarzı, algıları, tutumu, eğitim durumu önemli faktörler olmakla birlikte bu faktörlerin bir ilişki için geçerliliği seviyesi, biçimi ilişkinin dinamiğine ve partnerin faktörlerine göre değişiklik göstermektedir. Dolayısıyla bir ilişki içinde sürdürülebilir bir ilişki için şu kriterler gereklidir gibi bir şablon ya da şema bulunması mümkün değildir. Her ilişki kendi ayrı dinamiğini, yapısını içinde barındırmaktadır. Ayrıca yine ilişkide teklik ilkesi bağlamında bir kişinin birden fazla kişi ile yaşadığı ilişki de birbirinden farklı özellikler göstermektedir. İki kişi bir olup o ilişkinin kişiliğini, yapısını oluşturmaktadır dolayısıyla ilişkiler tektir ve biriciktir. Buna bağlı olarak ilişkilerin başlarında iletişim çatışmaları ortaya çıkmaktadır. Her iki kişi birbirini tanımaya, anlamaya, çözmeye çalışmaktadır. Süreç geçtikçe bireyler karşılıklı olarak birbirlerini tanımaya neden hoşlanıp hoşlanmadıklarını anlamaya ve ilişki derinleştikçe de güven oluşturarak kendini açma davranışları göstermeye kendilerini karşıdaki kişinin yerine koyarak perspektif almaya (onun bakış açısıyla bakmaya) başlamaktadırlar. Bu durumlar ilişkilerde ritüelleri oluşturmaktadır. Bu ritüeller ilişkiye özgü olup yine teklik ve özellik arz etmektedir. Kişiler bu ritüelleri oluşturdukça kendilerini daha özel hissetmekte, ilişkinin içinde daha güvende hissedip çatışmaların azaldığı daha konforlu bir ilişki yürütmektedir.

Yakın İlişkiler (Romantik İlişki Dönemi) ve İletişim

İkili ilişkilerde ortak paylaşımlar ve benzerlik etkisi ilişkilerdeki tutkuyu ve duyguların paylaşımını artırmaktadır. Tutumsal örtüşme arttıkça kişiler birbirlerine bağlanmakta ve ortak doyum duygusu ortaya çıkmaktadır. Ancak ilişkinin bir kırılma anı vardır ki kişiler o anda kendini açma davranışı göstermekte, derinlemesine ve genişlemesine başkalarının kolayca öğrenemeyeceği kişiye özel olan bilgileri almaya başlamaktadır. Eğer bu noktada hala kişilerarasındaki ortaklıklar paylaşımlar ve duygular devam ediyorsa ilişki belli bir sürece girmiş bulunmaktadır. Hardin ve Conley (2001) tarafından da ifade edildiği gibi, ilişkiler genellikle sohbet eden kişilerin paylaşımları keşfettiğinde doğmaktadır. Bir şeyle ilgili duygular: örneğin, her iki kişi de Dali'yi seviyor, Broadway müzikallerinden nefret ediyorsa veya hayvan hakları için tutkulu ise bu durum “duygular” ile perçinleşip (çıkarlar, tutumlar, değerleri) oluşturmaktadır. Klasik gelişimsel yakın ilişki modelleri sayısız deneysel çalışmalar sonucunda paylaşımların duyguları arttırdığı ve tutumsal örtüşmenin (ör. Müzik veya değerlerin) yabancılar arasındaki yakınlığı arttırdığını göstermektedir. Buna bağlı olarak paylaşılan mizah ve kahkaha özellikle güçlü sosyal bağlayıcılar olarak görülmektedir (Rossignac ve Higgins, 2018: 71).

Yakınlık, bireyin kendi görüşlerine ve kendi beklentilerine bağlı olarak karşılıklı taraflarla daha yakın ilişki kurma yolunu teşvik etmektedir. Eğer ortak noktalar fazla ise bilişsel bilgiyi işleme eğilimi göstermektedirler ve diğerlerini kendilerine yakınlaştırmaktadırlar. Böylece, birey diğerine yatırım yapmakta ve yoğun bir kişisel ilişki şeklinde girmektedir. Sürecin bu yakınlığı, daha olumlu ilişki sonuçları teşvik ettiği düşünülmektedir. Süreç kişiye, karmaşıklığın anlaşılmasını, daha empatiye dayalı yatırımın oluşmasını, daha az sosyal karşılaştırma doğmasını ve daha karmaşık ve potansiyel olan çatışmalı ilişki sonuçların daha kişisel kontrollü, içsel iletişimli çözümlenmesini sağlamaktadır. İlişkilerin önemli bir bileşeni olarak, benlik-öteki örtüşmesi ilişki için hem kendini hem de partneri etkileyen genel olarak olumlu sonuçlarla ilişkilendirilmiştir (Weinstein, vd., 2016: 130).

Yakın ilişkilerde ilişkinin seyri ve kişilerin ihtiyaçları dahilinde roller, pozisyon alışlar ve sağlıklı bir ilişkide olması beklenmeyen bazı güç oyunları devreye girebilmektedir. Dışarıdan bakıldığında ilişki çok düzgün sorunsuz ve çatışmasız gibi görünmektedir ancak bir taraf kendi ihtiyaçları ve istekleri doğrultusundan partnerini köşeye sıkıştırmaktadır. Güç, insan iletişimini şekillendiren temel gerçeklerden birini temsil etmektedir. İlişki içinde güç, bir bireyin partnerinin kararlarını ve sonuçlarını etkileme durumunu, direniş tarafını göstermektedir. İlişkisel yakınlık genellikle ilişkilerle ilgili açık iletişim kurmayı gerektirmektedir. Zaman zaman güç dinamikleri yakın ilişkilerde bireyleri partnerle sorunlu konuları tartışmaya çekebilmektedir. Küçük problemleri küçümsemek bazen ilişkisel uyumu kolaylaştırmaktadır. Önemli konularda iletişimden kaçınma ilişkisel konularda ilişkisel memnuniyetsizliği doğurmaktadır. Bu durum fizyolojik stresi doğurmakla birlikte ilişkisel sorunları yönetememe sebebiyle ilişkileri zedelemektedir. Ayrıca bireylerin partnerleriyle ilişkisel endişelerini ifade etmekten kaçınması ilişkilerini olumsuz etkilemenin yanı sıra kendi sorunlarını görmelerini, problemlerini anlamayı ve kişisel gözlem yapmayı da engelleyecektir (Worley ve Samp, 2016: 391-392).

Yakın ilişki içerisinde özerklik kavramı da önem taşımaktadır. Her bireyin ilişki içerisinde tek olduğu, bağımsız olduğu duygusunu hissedebilmesi önemlidir. Öz-yönelim her ne kadar ilişkiye aidiyet duygusuna zıt kavramlar olarak görülse de kişinin bağımlı değil bağılı olmasının öneminin altını çizmektedir. Bağıllık ve yakınlık ilişkinin işleyişini teşvik eden kavramlardır. Burada tanımlandığı şekliyle özerklik bağımsızlık ve başkalarından kopma değil bireyin tek başına ilişki içinde iken alanının olması, kendine vakit ayırabilmesi, sözlerinin dinlenmesi, önemsenmesi anlamında kullanılmaktadır. Kişinin farkındalığa dayalı bilinçli seçimler yapması, kendi ihtiyaçları ve değerleri ile yönetim özgürlüğü, bağımsızlık anlamında kullanılmaktadır (Kluwer, vd., 2020: 604).

Karşılıklı bağımlılık teorisi, bireylerin tatmin edici olmayan bir ilişki içinde kalabilmeleri için ortak alternatif durumlar içerisinde arzu edilen bir durumu sürdürebilmek için bireylerin birbirlerine bağımlı olduklarını vurgulamaktadır. Bir kişiyi ilişkiye devam etmeye zorlayan faktörler ve bağımlılık hali (bu şekilde bağımlılık tatminsiz olsa bile) insanların öznel bir bağıllık duygusu hissetmelerine neden olmaktadır. Örneğin, bir adam sözlü olarak agresif ve manipülatif bir partnerle mutsuz olabilir ayrıca partnerin zarar verme tehditleri ile karşı karşıya kalacağından korktuğu için, öngördüğü suçluluk duygusu, zaman zaman sözlü tolere etmekten daha dayanılmaz bir saldırganlık halini alabilir. Uzun zaman önce ilişkide mutlu olmayı terk etmiş evliler yine de rutin günlük aktiviteleri tamamlamak için birbirlerine bağımlıdır. Bu örnekte olumlu etkiyi geçersiz kılan ve sıkışmışlık hissi yaratan faktörler bulunmaktadır. Var olan teori bunu gönüllü olmayan bir bağımlılık hali olarak tanımlamıştır; ilişkiden yoksun kalma ve buna benzer engeller bireyi olumsuz da olsa ilişkiye çekmekte ve bu bağımlılık duygusu kişiyi olumlu etkilerden yoksun bırakmaktadır. Bağımlılık duygusu yüksek olan bireyler eşleri ile aktif olarak yeni ilişki deneyimleri aramakta ve olumlu ilişki durumlarını arzulamaktadır (Tan, vd., 2018: 978).

İlişkisel Ritüeller

İlişkisel ritüel kavramı yeni literatüre girmiş bir kavramdır özellikle 1990'lı yıllarda üzerinde çalışmalar yapılmaya başlanmıştır (Spagnola ve Fiese, 2007: 284-299). Aile içinde ritüel seküler anlamından evrilmiş yeni ve gelecekle olan bağlantısı olduğundan dolayı kendine yenilik katabilen değişip dönüşebilen ve mikro aile ya da mikro yakın ilişkilerin dinamiklerine göre farklı biçimlere dönüşmüştür. Her bir mikro ilişki kendine özgü ritüeller taşıyabileceğinden sadece o ritüeli yaşayan aileye özgü olup yine sadece o aile için anlam ve değer arz etmektedir.

Baş başa geçirilen zamanlarda yapılan ritüeller; çiftlerin birbirleri için zaman yaratması, gündelik rutinden kaçma, boş zaman değerlendirme, ortak aktivite bulma, ilişkinin niteliğine vurgu ve gezi, tatil, birlikte eğlence gibi aktivite ve değerlendirmeleri içermektedir. Günlük konuşma ritüelleri; “ortak dil, çifte özel kelimeler ya da hitap biçimi, sevgiyi ifade kalıpları, iletişim rutini, çatışma kalıbı gibi kavram ve aktiviteleri içermektedir. İlişkiye özgü ritüeller; adet/gelenek geliştirme, formal etkileşim, informal/oyunbaz/şaka yollu etkileşim, ortak favori aktivite, ortak aktivite eksikliği, kutlama gibi aktiviteleri içermektedir. Gündelik rutinler ve görevler; rutin yaratma, görev rutini, birlikte öğün, yemek hazırlama rutini, günlük görev paylaşımı, gibi temaları içermektedir. Samimiyet/mahremiyet/ cinsel ilişki ritüelleri ise; cinsel ilişkiye girme rutini, cinsel ilişkiye girme sıklığı kalıbı, cinsel ilişki öncesi rutini, sevgiyi ifade ritüeli gibi temaları ve konuları içermektedir. Bu konuların aile içinde var olması ve kendiliğinden doğması aile içi veya yakın ilişkinin sağlam, sağlıklı ve paylaşımlı olmasını sağlamaktadır (Pearson, vd., 2010: 466-467).

Ritüeller, öngörülebilir bir davranış ile yinelenen sembolik olayları içermektedir. Ritüeller, özel tecrübeler olup ilişkide karşılıklı tarafların yarattığı ve paylaştığı özel ve tek etkileşimi ortaya koymaktadır. Ritüeller, dini içerikler veya seküler gelenekleri taşımakta olsalar da orijinali yıllar içinde unutulmuş olup geçmiş ve şimdi arasında bağ kurmakta, geleceğe yön vermektedir (Campbell ve Panzetti, 2007: 416).

Ritüeller yakın ilişkilere özellikle önemli yaşam olaylarında ve stresli dönemlerde yardımcı olmaktadır ve ilişkiyi ayakta tutmaktadır. Temelde ritüeller yıllar boyunca veya yaşam süresince belirsizlikleri ve endişe hislerini yok etmesiyle bilinmektedir (Fiese, 1992: 151-162). Bu bağlamda, ritüeller özellikle ergenlik ve ergenlik öncesi zaman zarfında faydalıdır, bu dönemde bireyler yakın ilişki kurmayı öğrenmekte ve aynı zamanda kendilerini tanımaktadır (Compan, vd., 2002: 90). Ritüellerin özellikle geçiş dönemlerinde (ergenlik, nişan, evlilik, vb.) belirsizlikleri yok etmesi ve endişeleri bastırmasının en önemli sebebi bilinmeyen karşısında bilinene ve herkes tarafından kabul edilmiş olana tutunmaktır.

Aile Ritüelleri

Aile ritüelleri yaratmak aile yaşamında ve ilişki gelişiminde önemli rol oynamaktadır. Aile ritüelleri örneğin; öğün yemekleri, doğumgünü, mezuniyet, yıldönümleri, haftasonu kahvaltıları, maçları, eğlenceleri vb. düzenli yapılan kutlanan günler ve olaylar aile için özel ve anlamlı zamanlardır.

Aileye ilişkin olaylar ve devamlı yapılan ritüel karmaşık davranış pratikleri gibi tanımlanabilir sistematik zaman pratikleri üzerinden hareket etmektedir. Aile ritüelleri üç genel kategoriye ortaya koymaktadır (Spagnola ve Fiese, 2007: 284-299): “kutlamalar, tatil gözlemleri, gelenekler, doğumgünleri ve yıldönümleri, yemek zamanı gibi”. Aile ritüelleri evrensel olmasının yanı sıra, önemli bir farklılık olarak gözlemlenebilmektedir ve zaman içinde uygulanmasına göre iç içe geçmiştir (Carolyn, vd., 1988: 669-684). Evrensel ritüeller her aile içinde biricik ve tek o aileye özgü anlam ve değer taşıyan bir ritüel haline dönüşebilmektedir.

Aile ritüelleri benzerlikler taşısa da, ritüeller hem yaratıcıdır hem de aileden aileye farklılıklar göstermektedir (Spagnola ve Fiese, 2007: 285). Aile dışından bir kişi bu ritüelleri kendine has doğası gereği ilginç ve anlaşılabilir bir biçimde tanımlayabilmektedir. (Fiese, 2006: 1-28) Ritüellerin anlamı, değeri ve ifadesi aile yaşamı içinde ve ailenin hikayesinde saklıdır. Ritüellerin anlamları onları paylaşan aile bireylerinin zincirlerinde saklıdır. Bu yüzden, aile ritüelleri ailenin ve aile bireylerinin yansıması olan pencereler gibi düşünülebilir (Wollin ve Bennett, 1984: 401-420).

YÖNTEM

Bu çalışma yakın ilişkilerin sürecinde ve yönetiminde hangi faktörlerin ve ritüellerin önem kazandığını araştırmak için Mesut Süre ile İlişki Testi programındaki şu zamana kadar çekilmiş olan 106 bölümden rastgele örneklem yöntemi ile her 10 bölümde 1 bölüm seçilerek 4-11-26-34-48-58-66-71/2. Sezon 2-5. Bölümler) Programın formatı gereği her çifte yönelmiş olduğu ilişkinin dinamiğine özgü sorular Pearson, Child ve Carmon'un (2010) "Rituals in Committed Romantic Relationships: The Creation and Validation of an Instrument" makalesindeki 5 ayrı ("Baş başa geçirilen zamanlarda yapılan ritüeller", "Günlük Konuşma Ritüelleri", "İlişkiye özgü ritüeller", "Günlük Rutinler ve Görevler", "Samimiyet/mahremiyet/cinsel ilişki ritüelleri) ritüel kategorisinin içine konulup çiftlerin verdikleri cevaplar da içerik analizi yöntemine göre değerlendirilmiştir. Örneklem, her 10 program içinden rastlantısal olarak yaş, dil, din, ırk gibi ayırım gözetmeksizin) seçilen bölümlerden oluşmaktadır. Bu çalışma, ilişkilerde ve yönetiminde, ilişkisel ritüellerin yeri ve öneminin kavranmasına odaklanmaktadır.

ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Araştırmanın bulgularında Mesut Süre'nin İlişki Testi programında çiftlere yönelttiği sorular ilişkisel ritüeller kategorilerine ayrılmıştır. Her bölümde programın formatı gereği farklı çiftlere aynı soruları yöneltilmektedir. Mesut Süre'nin sorduğu bazı sorular konuşmanın akışının bozulmaması açısından ve diyalogun içinden doğduğu için çiftlerin diyalogları arasına yerleştirilmiştir. Çiftlerin verdikleri cevap da ilişkinin niteliği, niceliği, ilişki içindeki ritüeller ve bunların ilişkiye nasıl yansıdığı hakkında bilgiler vermektedir. İlk olarak 1. Sezon 4. Bölümde programda bulunan çiftlerin diyalogları incelenmiştir. Tespit edilen bulgular aşağıdaki gibidir.

Tablo 1. İlişki Testi 1. Sezon 4. Bölüm		
Baş başa geçirilen zamanlarda yapılan ritüeller	Haftada kaç gün çıkarsınız dışarı? Sık sık çıkar mısınız?	<p>Çift 1 (Kadın): Ay her gün çıkıyorum nerdeyse.</p> <p>Çift 1 (Erkek): Kaç gün evdesiniz diye sorman gerekir? Geziyoruz sürekli.</p> <p>Mesut Süre: Nereye?</p> <p>Çift 1 (Erkek): Sürtmek yani bir amaç yok her yere sürtüyoruz.</p> <p>Mesut Süre: Tiyatrodur, sinemadır, operadır.</p> <p>Çift 1 (Kadın): Gidiyoruz, tiyatro, sinema. Operaya bir türlü yer bulamadım.</p> <p>Mesut Süre: Sen evcimen misin?</p> <p>Çift 1 (Erkek): Evcimen değilim de. O ne isterse onu yapıyorum genelde ben istersem o istemezse olmayacak.</p> <p>Çift 1 (Kadın): O istedi ben istersem olur. Ama istemezsem burnundan getiririm yaptığımız şeyi de.</p> <p>Mesut Süre: Sen biraz bencil değil misin?</p> <p>Çift 1 (Erkek): Çok.</p> <p>Çift 1 (Kadın): Ama ben mutlu olunca o da mutlu oluyor. Bence benim yaptığım şeyi o da seviyor.</p>
Günlük konuşma ritüelleri	Aşk sözcükleri söyler misiniz birbirinize?	<p>Çift 1 (Kadın): Ben söylemem. Buraya gelirken bile 3 kere boşanıyorduk. Bilmem bazen soğuyorum, sevgiliyken de ayrılıyorduk. Hep ben ayrılıyorum.</p> <p>Mesut Süre: Bu ilişkinin daha aşık olunan tarafı sen misin?</p> <p>Çift 1 (Kadın): Evet.</p> <p>Çift 1 (Erkek): Yok bana aşık olduğunu biliyorum. Lafta söylüyor onu.</p>
	Çift 1 (Erkek)'in en sevmediğin huyu ne?	<p>Çift 1 (Kadın): Bağırarak konuşuyor. Çok bağırarak konuşuyor. Hatta ilk başlarda geriliyordum. Bana niye bağırıyor diye. Ben de ona bağırıyordum. Sonra onların evine gittim annesi, babası herkes bağırarak konuşuyor. Ben kavga ediyorlar zannettim.</p> <p>Mesut Süre: Ya da kulaklar duymuyor o da olabilir.</p> <p>Çift 1 (Erkek): Çok bir huyu yok. Çamaşır katlatması bana onu illa yaptırarak, o işi sevmiyorum.</p>
İlişkiye özgü ritüeller	Kaç yıllık bir birliktelik?	Sekiz
	Kavga eder misiniz?	<p>Çift 1 (Kadın): Evet.</p> <p>Mesut Süre: Küfür?</p> <p>Çift 1 (Kadın): Evet.</p> <p>Mesut Süre: Nereye kadar sertleştin küfür ederken?</p> <p>Çift 1 (Kadın): Gün yüzü görmemiş küfürler var.</p>
	Birkaç çift tatile gitmişliğiniz var mı?	Çift 1 (Kadın) & Çift 1 (Erkek): Var. Antalya'ya. Birkaç çift gitmedik. Çiftin yanına gittik sayılır.
	8 sene içerisinde hiç ayrılık oldu mu? Ne kadar süre?	Çift 1 (Erkek): 3-4 kere, 3-4 gün o kadar.
	Çift 1 (Kadın)'ı gördüğün zaman heyecanlandığın oldu mu son dönemde?	<p>Çift 1 (Erkek): Ben her gördüğümde heyecanlanıyorum. İşten eve gelme sebebim.</p> <p>Mesut Süre: Bir de uyumak tabi ki. Abartma şimdi işten eve gelme sebebim derken.</p> <p>Çift 1 (Erkek): Yok cidden. Bazen mesaiye kalıyor eve çok gidesim olmuyor.</p>
Günlük rutinler ve görevler	Ev işleri konusunda?	<p>Çift 1 (Kadın): Bu hafta sonu temizlik yaptı. Güzel yerleri sildi. Silerken söylendi. Kahve dökmüştüm ben. Olabilir.</p> <p>Mesut Süre: Döktüğün bir kahveyi sen neden silmedin?</p> <p>Çift 1 (Kadın): Çünkü temizleyecekti nasılsa.</p>
Samimiyet/mahre miyet/ cinsel ilişki ritüelleri	Birbirinizi arzular mısınız?	Çift 1 (Kadın): Ne konu bakımından?

Bu çiftin başbaşa geçirilen zamanlarda yapılan ritüellerine bakıldığında ritüellerin literatürün de desteklediği bir biçimde daha çok ilişkinin güç ve pozisyon alışlar ile oluşturulduğu gözlemlenmektedir. Çift daha çok tek taraflı isteklerin yoğun olduğu ve diğer tarafın da bu isteklere uyduğu bir biçimde ritüelleri gerçekleştirmektedir. Birlikte dışarda yemek yemek, sinema ve tiyatroya gitmek şeklinde bazen de tatillerde arkadaşlarının yanına gitmek şeklinde gerçekleştirmektedirler. Günlük konuşma ritüelleri bulunmamaktadır. İlişki tek taraflı beslenmektedir. İlişkinin başında sorun olarak ve problem yaratabilecek çiftlerden bir tanesinin bağırarak konuşmasının aileden getirilen bir ritüel olduğu ortaya çıktıktan sonra bu bilgi ile ilişkide problem yaratabilecek bir unsur ortadan kalkmıştır. İlişkiye özgü ritüellerin de çok fazla olmadığını ve tek tarafın istek ve ihtiyaçlarının beslenmesi ve doyurulması ile ilişkinin tek taraflı yürüdüğü gözlemlenmektedir. Gündelik rutin ve görevler yine tek taraflı her iki kişinin de görev paylaşımında bulunmadığı ve bunun bir tarafın tüm görevleri üstlenmesi ile gerçekleştiği görülmektedir. İlişkinin dokunsalı erkektir ancak samimiyet/mahremiyet ve cinsel ilişki ritüelleri tek tarafın istekleri ve ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleşmektedir. Bu ilişkide ritüeller yok denebilecek kadar azdır. İlişki güç oyunları ile sağlanmaktadır. Tek kişi tarafından ilişki yönetilmektedir ve bir tarafın da yönetilmeyi kabul etmesi ile ilişki sürmektedir.

Tablo 2. İlişki Testi 1. Sezon 11. Bölüm	
Baş başa geçirilen zamanlarda yapılan ritüeller	Birlikte çok tatil yaptınız mı? Çift 2 (Kadın ve Erkek): Yaptık. Mesut Süre: Mesela bir örnek? Çift 2 (Kadın): Gittiğimiz en güzel tatil bence o adaları gezdiğimiz tekne ile..Yunan adaları. Yaptığımız en kötü tatil çok kötü şartlarda kaldığımız bir yer oldu. Atina'da bir otelde kaldığımız oldu kim ayarladı oteli? Çift 2 (Erkek): Ben ayarladım mesela orada bir tartışma yaşandı Çift 2 (Kadın): Haklıydım ama daha çok şöyle diye düşünün öğrenci konseptinde öğrenci oteli üçlü dörtlü oda var ranzalar falan böyle bir otel bulmuş. Bizim orada otele döndüğümüzde merdivenlerde böyle çılgınlar gibi içmiş gençler affedersiniz.. Öyle bir otel düşünün sırf genç ve ölümüne içiyorlar.
	Kaç yıllık bir ilişkiden söz ediyoruz? Çift 2 (Kadın ve Erkek): 5 yıllık bir ilişki.
	Kavga noktası hangisiydi sebep neydi kim özür diledi? Çift 2 (Erkek): Süper devasa bir kavgamız yok çok şükür.
	Para mefhumu nasıldır? Çift 2 (Kadın ve Erkek): Tabi canım. Yani gerektiği kadarını biliriz. Çift 2 (Erkek): Tabi ben diziden ne kadar kazandığımı biliyorum çünkü o muhasebe kesme işlerini ben yapıyorum, faturayı ben kesiyorum yani yardım etmek babında.
	En büyük kavganız? Çift 2 (Kadın): Süper devasa olmadı ama kavga oldu tabii ki tartışma oldu daha doğrusu Mesut Süre: Tartışmada sertleşir misiniz? Küfürleşir misiniz? Çift 2 (Kadın): Hayır o bizim sınırımız küfür yok, salak, aptal yok onları özellikle dikkat etmeye çalışırız çünkü o ilişkiyi bir süre sonra çok zedeleyen bir şey Mesut Süre: Ağzınızdan hiç kötü bir şey çıkmadı mı yanlışlıkla? Çift 2 (Kadın ve Erkek): Çıkmıştır ondan sonra hemen toparlamaya geçeriz tabii ki ya öyle demek istemedim, dememem lazımdı diye. Salak mısın olur en fazla mesela. Mısın diye sormuştur o soru doğru aslında kötü bir şey dememiştir.

O kız kim sorusuna muhatap oldun mu?	Çift 2 (Erkek): Çok ama o anlamda mı bilmiyorum. Çok çaktırmadan yapar O. O kız kimdi diye beden diliyle göstererek, kimdi o gibi işaret eder.
Senin beş yıllık ilişkin içerisinde Çift 2 (Kadın)'ı kıskandığın bir an var mı ya da Çift 2 (Kadın)'a yürüdüğünü düşündüğün?	Çift 2 (Kadın): Bir ortamda bir kere DJ'lik yapmıştın orada kötü bir şey olmuştu. Çift 2 (Erkek) birşey yapamıyor çünkü kabinde ben de yanında oturuyorum arada da oradaki arkadaş. Çift 2 (Erkek): Benim gözümün önünde oluyor. Hiç soruyor bir şeyler ben de Çift 2 (Kadın)'a yürüyor galiba dedim. Üstüne yürümedim aşağıya baktım gördüm, söyledim arkadaşlara önce rahatsız olduğumuzu.

Bu yakın ilişkide 1. Videodaki çifte göre daha fazla ilişkisel ritüel olduğu gözlemlenebilmektedir. Çift baş başa vakit geçirmektedir. Tatile gitmektedirler. Erkeğin mesleği müzisyenliktir. “Beni boş yere yorma. Derdim deniz efkarım Derya” şarkı sözlerini eşi Çift 2 (Kadın) için yazmıştır ve daha birçok şarkısını yazarken ilhamı eşinden aldığı belirtilmektedir. İlişkiye özgü ritüellerde tartışma sırasında argo ve küfür gibi kırmızı çizgilerinin olduğunu ve bunun bir ilişkiyi zedeleyebileceğinin farkında olduklarını belirtmektedirler. Ve en çok ağızlarından çıkan sözcüğün “Salak mısınız?” olduğunu ve bunu bile soruya çevirdiklerini belirtmektedirler ve anında yumuşattıklarını ve aslında öyle demek istemediklerine dair çatışmayı yumuşatma yolunu tercih ettiklerinden söz etmektedirler. Her iki taraf da ilişkide bütçenin ortak olduğunu ve birbirlerinin ne kadar kazandıklarını bilmektedir. İlişkide şeffaflık ve güven vardır. Bunun dışında aşırı bir kıskançlık her iki tarafta da bulunmamaktadır. İlişkiyi zedelemeyecek boyutta ufak çaplı kıskançlık durumları vardır. Çift Gündelik rutinler ve samimiyet mahremiyete dayalı bir bildirimde bulunmamıştır.

Tablo 3. İlişki Testi 1. Sezon 26. Bölüm	
Paralar kimde durur?	Çift 3 (Kadın): Paralar bende durur ama ekonomiye eşim bakar. Gelir giderler hepsi Çift 3 (Erkek)'in elinde. Çift 3 (Erkek): Bir kerede en çok 6000 TL basmıştım bir maça. Stuttgart MBA maçına bastım kaybettim. Bir saat falan evde böyle kıpkırmızı dolaştım durdum. Çift 3 (Kadın): “Aşkım ne diyorsan de bir şey var ama söylemiyorsun?” dedi. Suratım düşük falan böyle söylemedim, en sonunda dayanamadım söyledim. Çift 3 (Kadın) dedi ki: “Aşkım hiç önemli değil dedi, ne olacak ki sanki” dedi. Ama iyi ki de gitmiş yani ondan sonra bıraktım oynamayı.
En sevmediğin huyu?	Çift 3 (Kadın): Aceleciliğini kesinlikle değiştirmek isterdim. Mesela bir yere gideceğiz 1 saat önce orada olmak ister mi bir insan? Ya bir sakın ol. Tam zamanında değilse de 10 dakika 15 dakika sonra orada olalım ne olacak diyorum mesela. Tepemde dikiliyor. Hadi hadi Çift 3 (Erkek): Ben aceleci değilim sen uyuşuksun. Mesela bizim çekimimiz 17.00'de ama biz buraya 14.30'da geleceğiz diye yanlış bir irtibatlaşma olmuş. 13.30'da buradaydık. Çift 3 (Kadın): Şimdi sen sadece bir örnek verdin. Ocağın altı kapalı mı? Çocuk giydirilecek. Son kez etrafa bakayım. Cam açık mı? Kapalı mı? bunlara bakarken zaman geçiyor sen onları görmüyorsun.
Çocuk var mı? varsa kaç yaşında?	Çift 3 (Kadın): Üç yaşında, erkek. Adı Özgür Efe.

Gündelik rutinler ve görevler	Çocukla ilgili kararları kim alır?	Çift 3 (Kadın): Ortak alırız. Çift 3 (Erkek): Annesi alır. O araştırır. Ben çok fazla şey yapmam. Mesela 40. ayında şu evresindeymiş. Çocuğumuz doğru hareketler yapıyor.
--------------------------------------	------------------------------------	--

Bu çiftin ilişkisel ritüellerini incelediğimizde baş başa geçirilen zamanlarda yapılan ve günlük konuşma ritüellerine dayalı bir ritüel olmadığı görülmektedir. Önemli ve vurgulanması gereken diğer bir nokta ise gündelik rutinler ve görevler yalnızca bir kişiye dayandığında ilişkiye özgü ritüellerin gerçekleştirilmesi için zaman kalmadığı da görülmektedir. Tartışmalar genellikle bir tarafın ağır bir tarafın aceleci olmasına dayalı olarak gerçekleşmektedir. Ortak olan bütçeden bir oyuna yatırılan meblağın yüksekliği ile bütçenin sarsılması sonucu yaşanan sıkıntı ilişkide bir tarafın durumu alttan alması ve hoşgörüsü sonucu yumuşamaktadır. Bir ilişkide sürekli hoş gören tek bir tarafın olması da o ilişkiye özgü bir ilişkisel ritüel olduğunu göstermektedir. Bunun alışkanlık haline gelmesi beraberinde hoşgörü görevini de doğurmaktadır. İlişkilerin doğrusu yanlış ve düzgünü yoktur. O biriciklik ve eşsizlik içinde dengeler, oluşturulan ritüeller ve rutinler vardır. Ortak ve her iki tarafın da tatmin olacağı bir ritüelin varlığı ilişkide doyum sağlayıcı ve ilişkiyi bütünleyici faktördür. Bunlar dışında ağırlığa bir tarafın boyun eğmesi ile güç dengelerinin oluşturulması şeklinde sonuçlanmaktadır. Günlük görevler ve rutinlerin ev işleri ve çocuğun ihtiyaçlarının ilişkinin tek bir tarafında olduğu gözlemlenmektedir. Samimiyet mahremiyet ve cinsel ilişki kategorisine dair bir bildirim yapılmamıştır.

Tablo 4. İlişki Testi 1. Sezon 34. Bölüm		
Günlük konuşma ritüeller	Yalnız kaldığımızda birbirinize aşk sözcükleri söyler misiniz?	Çift 4 (Kadın): Hayatım Çift 4 (Erkek): Kalbim derim ben.
	Hiç sürpriz yaptın mı?	Çift 4 (Kadın): Bizim ilişkimiz çocuktan önce ve çocuktan sonra diye iki evreye ayrıldığı için... Sevgili olduktan 3-4 ay sonra ablam Amerika'daydı ben de onun yanına dil eğitimi almaya gittim. Ben gideceğim diye hediyeler almış, kuklalar almış. Çok güzel şiirler, yazılar yazar. Mesut Süre: Adını hatırlıyor musun yazdığın şiirin? Çift 4 (Erkek): Hatırlıyorum tabi. Şiiri kendim yazdığım için Çift 4 (Kadın)'a sormak lazım. "Kendini dev aynasında görür herkes" bana göre süperdi, yani Orhan Veli'den hallice.
	Çift 4 (Erkek)'le ilgili en kötü ağzından ne çıktı?	Çift 4 (Kadın): Yeter artık deriz. Kavga sırasında kelimeden çok benim sesim çok titiz bir şekilde çıkıyor. Mesut Süre: Öyle küfür tarzı bir şey deyip de hiç küfür ettin mi? Çift 4 (Erkek): Küfür kullandı. Çok etkili oldu ilk defa duyduğum için.
	Telefonunda Çift 4 (Erkek) ne diye kayıtlı?	Çift 4 (Kadın): Çift 4 (Erkek) (adı) iş. Çift 4 (Erkek): Kalbim diye kayıtlı.
	En sevmediğin huyu?	Çift 4 (Kadın): Çok mantığıyla hareket ediyor. Aşırı mantıklı düşünüyor. Çok analitik düşünüyor. Hamilelik haberi verdiğimde daha belli olmaz bir test yaptırmamız lazım. Doktora gidelim. Hata payı olabilir.

		<p>Çift 4 (Erkek): Öfkesi. Çok öfkeli davranıyor.</p> <p>Mesut Süre: En son hangi konuda tartıştınız?</p> <p>Çift 4 (Kadın): Son tartışmalar hep çocukla yani hakikaten öyle bizim çocuğumuz çok hareketli bir çocuk hiç durmuyor.</p>
	Çift 4 (Erkek) tanımadığım kişilerle tatile gidebilir mi?	<p>Çift 4 (Kadın): Gidebilir işi gereği tatillere gidebiliyor. Şimdi Tayland'a gidecek mesela.</p>
Gündelik rutinler ve görevler	Kararları kim alır mesela çocukla ilgili kararları?	<p>Çift 4 (Kadın): Ben çok kararsız biriyim o yüzden genellikle Çift 4 (Erkek)'ten yardım isterim.</p> <p>Çift 4 (Erkek): Çocuğun yemek konusunda mesela. Çocuk ne yiyor ne içiyor ben karar veririm. Çok bir şey yemiyor sebze sevmiyor genelde.</p>
	Peki borç harç var mı aranızda?	<p>Çift 4 (Kadın ve Erkek): Yok.</p> <p>Mesut Süre: Aile olarak topluca borç verdiğiniz oldu mu birbirinize?</p> <p>Çift 4 (Erkek): Yok abi nerede ancak geçiniyoruz zaten mümkün değil.</p>
Samimiyet/ Mahremiyet/ cinsel ilişki ritüelleri	Kocanı seksi bulur musun?	<p>Çift 4 (Kadın): Bulurum.</p> <p>Mesut Süre: Sen bulur musun?</p> <p>Çift 4 (Erkek): Bulurum.</p> <p>Mesut Süre: Kaç veriyorsun on üzerinden doğru cevap ver?</p> <p>Çift 4 (Erkek): Sekiz.</p> <p>Mesut Süre: Nereden kırdın?</p> <p>Çift 4 (Erkek): Alışveriş yapmamasından kırdım. Onun kıyafetlerini de ben alıyorum bazen sıkılıyorum yani sıkılğan bir yapıya sahibim.</p>

Baş başa geçirilen zamanlarda yapılan ritüeller bulunmamaktadır. Günlük Konuşma ritüellerinde çiftlerin birbirlerine seslenmeleri “Aşkım” ve “Kalbim” şeklindedir. Tabusal bir evlenme teklifi beklentileri olmamakla beraber genel olarak çiftlerin görüşmelerine bakıldığında ilişki ilerledikçe ve özellikle belli bir rutine de bindikçe evlilik teklifi beklentisi de yok olmaktadır. Tanışma rutini yine videoların geneline bakıldığında arkadaş tavsiyesi üzerine olmaktadır. İlişkiye özgü ritüeller bağlamında sürprizler (hediyeler, kuklalar, şiir ve yazı yazmalar vb.) şeklinde yapıldığı görülmektedir. Çift 4 (Erkek) Çift 4 (Kadın)'ın rutinin de kavga sırasında argo ve küfür kullanmadığından bir kere kullanmış olmasının etkisinden söz etmektedir. Rutinler belirginleştirmekte alışkanlıkları ve düzeni doğurmakta beklentinin dışı olan şaşırtmakta ve kişiyi düşündürmektedir. Çift 4 (Kadın) Çift 4 (Erkek) ile iş yerinde tanıştığında Çift 4 (Erkek) iş olarak kayıtladığını ve değiştirmedğini söylemektedir. Çift 4 (Erkek) ise Çift 4 (Kadın)'ı telefonuna Kalbim diye kayıtladığını vurgulamıştır. Eski sevgililer hakkında konuşabildiklerini ve tanımadıkları kişilerle eşin tatile gidebileceğini söylemektedirler. İlişkinin kıskançlıktan uzak, güven çerçevesinde olduğunu vurgulamaktadırlar. Ailelerin bebek doğduktan sonra devreye girip, yönlendirmelerinin ilişkinin rutinine ket vurduğu gözlemlenmektedir.

Tablo 5. İlişki Testi 1. Sezon 48. Bölüm		
Günlük konuşma ritüeller	Aşk sözcükleri söyler misiniz kaldığınızda?	Çift 5 (Kadın): En çok aşk derim. Çift 5 (Erkek): Hayatım, bir tanem, hatunum, aşkıma diye seslenirim
İlişkiye özgü ritüeller	Kaç yıllık ilişki?	Çift 5 (Erkek): Dokuz.
	Gıcık olduğun bir huyu oldu mu?	Çift 5 (Erkek): Şöyle evde rakı içtik. Rakıyı ben sulu içiyorum. Çift 5 (Kadın) sek içiyormuş. O an kendimi bir garip hissettim. Ben iki bardakla kafayı buldum. Çift 5 (Kadın) 4-5 bardak içti hala dinç ben sarhoş oldum O olmadı.
	Bir tane çocuğunuz var iki yaşında?	Çift 5 (Erkek): Adı Yekta.
	Bir huyu değişsin hangi huyu?	Çift 5 (Erkek): Alınganlık trip, çok çabuk küsüyor. Çift 5 (Kadın): Ketumluk. İnatçı ve konuşmayı tercih etmiyor. Beni öyle bir ikna ediyor ki en sonunda yine onun dediği oluyor.
Günlük rutinler ve görevler	Evde yemekleri kim yapar?	Çift 5 (Erkek): Ayfer abla. Mesut Süre: Dışarıdan yemek söyler misin? Çift 5 (Kadın): Ben iş yerinde iken söylüyorum daha çok. Onur her koşulda söylüyor. Mesut Süre: Evde diyelim ki beraber yemek söyleyeceksiniz. Yemeğe kim karar verir? Çift 5 (Erkek): Benim yiyeceğim genelde bellidir, et ve et ürünleri. Çift 5 (Kadın)'ın farklı olabiliyor o yüzden Çift 5 (Kadın)'a soruyorum Çift 5 (Kadın)'ın söylediğine göre o restoranda hangi yemek varsa ben de onu sipariş veriyorum.
	Çocuklu ailelerde şöyle bir şey varmış çocuğu çakmak çocuğu hanıma çaktın mı?	Mesut Süre: Çocuğun hem anasıyım, hem babasıyım diyebilir misin? Çift 5 (Erkek): Hayır asla beraber yapıyoruz. Mesut Süre: Çocuk hakkında bir karar verirken daha çok kimin dediği oluyor? Çift 5 (Kadın): Daha çok benim dediğim oluyor. Çift 5 (Erkek) yoğun çalışıyor. O yüzden ben daha fazla vakit geçiriyorum.
	Telefonda ne diye kayıtlı?	Çift 5 (Kadın): Çift 5 (Erkek)'im Çift 5 (Erkek): Biricik
Samimiyet/mahre miyet/ cinsel ilişki ritüelleri	Daha iyisini bulamazdım diyebilir misin?	Çift 5 (Kadın): Daha iyisini bulamazdım. Bir boşluk olurdu bulamazdım. Çift 5 (Erkek): Onun en iyisi olduğuna emin olduğum zaman evlilik teklif ettim.

Çiftin günlük konuşma ritüelleri kategorisi incelendiğinde birbirlerine seslenme ritüelleri olduğu görülmektedir. İlişkiye özgü ritüellerde bir tarafın diğer tarafı ikna psikolojisi ile farkında olmadan ikna ettiğini ve sonradan bu durumu fark eden tarafın da durumdan rahatsız olduğu ilişkinin dinamiğinde ortaya çıkmaktadır. Günlük rutinler ve görevler kategorisinde özellikle restaurant tercihlerini Çift 5 (Erkek)'in Çift 5 (Kadın)'a bıraktığı görülmektedir çünkü yemek konusunda seçici davranan Çift 5 (Kadın)'dır. Ev işlerine yardımcı biri olduğundan dolayı ağırlığın tek bir kişinin üzerinde olmadığı görülmektedir. Çocuk için karar verme konusunda da çiftin anlaşmaları gözlemlenmektedir. Telefonda birbirlerini Çift 5 (Erkek) ve biricik şeklinde kayıt etmeleri ilişkilerindeki samimiyeti ve sıcaklığı temsil etmektedir. Samimiyet konusunda Çift 5 (Erkek) söylemine göre aradığı kişiyi bulduğu için evlenme teklif ettiği ve ondan daha iyisini bulamayacağını yine eşine bağlılığını göstermektedir.

Tablo 6. İlişki Testi 1. Sezon 58. Bölüm		
Günlük konuşma ritüeller	İltifat eder misin arada komplimanların var mıdır?	<p>Çift 6 (Erkek): Evet var. Mesela övülmeyi çok seviyor.</p> <p>Çift 6 (Kadın): Evet ailemden gelen bir şey bu. Onur da bizim ailemize girince çok şaşırıldı.</p> <p>Çift 6 (Erkek): Yani kıyafet giyiyor mesela. “Dışarı çıkacağım nasıl olmuşum hayatım?” diyor. Güzel diyorum. Ne kadar güzel? Çok güzel olmuşsun diyorum. Tatmin olmuyor. Mesela yemek yapacak. Yemek nasıl? Çok güzel olmuş diyorum. 5 dakika sonra hayatım gerçekten çok güzel olmuş diyorum.</p> <p>Çift 6 (Kadın): Tadı mı güzel? Pişmesi mi? Görüntüsü mü? Nesi? Babam pazardan gelir mesela atıyorum. Fasulye almış mesela. Pazar torbaları tek tek boşaltılıp buzdolabına konmaz. Babam anneme trip atar çünkü pazarda 15 tane fasulyecinin önünden geçiyor en iyisini seçmeye çalışıyor geldiğinde de çok güzel seçmişsin denmesini bekliyor.</p> <p>Çift 6 (Erkek): İlk zamanlar mesela kayınvalidenin kayınpederin evine gidiliyor bir şey yapılmış mesela. Ben de aynı şekilde çok güzel olmuş falan diyorum alttan dürtme yapıyor Çift 6 (Kadın) söyle hayatım zaman geçti yine söyle diyor.</p>
İlişkiye özgü ritüeller	İlişki kaç yıllık?	Çift 6 (Kadın): 14-15 yıllık var. Ayrılma barışma derken 1.5 yıllık da evliyiz.
	Yalnız kaldığında aşk sözcükleri söyler misin?	Çift 6 (Erkek): Söylerim. Aramızda kendimize has sözcükler hatta zamanla evrilerek sesler oluştu. O bana “dikku” diyor balıktan geliyor “budacomo” sonra ıslıkla sesleniriz mesela bir ıslık gelirse buraya gelir misin? Demektir.
	Şık bulur musun hanımını?	<p>Çift 6 (Erkek): Evet bulurum. O benim giyimimi pek beğenmez mesela altta pantolon üste kazağın uyumuna çok dikkat etmem ben.</p> <p>Çift 6 (Kadın): Bana bırakıyor ben de seçiyorum beğeniyorum söylüyorum. İlk evlendiğim zaman yine bilmediğim huylarından bir tanesi de kızdığımda böyle inat etmeyeceksin Çift 6 (Erkek)’e yani şunu yap, bunu yap demeyeceksin. Şunu yapalım mı? Bunu yapalım mı cümleleri gerekiyormuş. Ben de bunu bilmiyorum.</p> <p>Mesut Süre: Sen hanımını şık bulur musun?</p> <p>Çift 6 (Erkek): Bulurum onu en güzel gördüğüm an doğum günü için bir güzel restorana gitmiştik, çok beğenmiştim beğeniyorum yani güzel bir elbise almıştı.</p>
	Senin çok da hakim olmadığın bir grup kadınla tatile gidebilir mi?	Çift 6 (Kadın): Gidebilir ama niye gitti? Özel bir şey varsa mesela maç gibi kaçırılmayacak bir şeye tabii ki gidebilir ama tatil olarak gitmemeli bence beraber gidebilme imkanımız varsa beraber gideriz.
	Bir huyu değişecek hangi huyu değişsin?	Çift 6 (Kadın): Bazı konularda takıntıları var. Eline aldığı şeyi bırakamıyor mesela Lüleburgaz’a gitmiştik arkadaşımın düğünü vardı. Kapıyı açtık işte kalabalıkta arkadaşlarıma sarılıyorum. Çift 6 (Erkek) de

		<p>kapıda. Ben böyle içeri doğru gittim baktım arkamda Çift 6 (Erkek) yok. Çünkü elinde torbalar var torbaları yere bırakmadığı için ayakkabısını çıkaramamış.</p> <p>Çift 6 (Erkek): Israrcılığı, arabayla gidiyoruz bir yere hayatım üşüdün mü diyor ben de yok yani düşünmedim diyorum üşüdüysen yani klimayı kapatabiliriz falan diyor. Yoo ben üşümedim sen mi üşüdün yani o yüzden mi soruyorsun diyorum. yok ben üşümedim senin düşündüğünü düşündüm o yüzden sordum diyor.</p>
Gündelik rutinler ve görevler	Ev işlerinde nasılsınız?	<p>Çift 6 (Kadın): Ev işlerinde genelde Çift 6 (Erkek) düzenli titiz o yapıyor ben yardımcı oluyorum. Onun işyeri eve yakın olduğu için o çamaşır makinesini çalıştırıyor ben geldiğimde boşaltıyorum.</p>
	Yemekleri kim yapıyor?	<p>Çift 6 (Kadın): Ben yapıyorum ben ondan daha önce çıkıyorum. Alışveriş yapıyorum.</p> <p>Çift 6 (Erkek): Fırında somon güzel yapar böyle bir şey dışarda yemedim ben.</p>
	İlişkinin para pul işleri kimde? Ne kazandığını da bilir misiniz?	<p>Çift 6 (Kadın ve Erkek): İkimiz de biliriz kazandığımızı. Çift 6 (Erkek)'in iptal eşiği vardır. Yani bir ürüne belli bir limitten fazlasını vermez, kafasında bir değer biçer ondan yukarı para harcamaz ve buna iptal eşiği der.</p>
Samimiyet/mahremiyet/ cinsel ilişki ritüelleri	Bir kavga oldu anlaşmazlık oldu yataklarımızı da ayırır mısınız git oturma odasında yat oldu mu?	<p>Çift 6 (Kadın): Bizim aramızda sadece sözlü olarak anlaşmazlık olur iplerin koştugu da çok olmadı hatta hiç olmadı diyebiliriz.</p> <p>Mesut Süre: Peki kimin içine sinmiyor da barışma adımı atıyor?</p> <p>Çift 6 (Kadın): Ben biraz fevri değilim çok böyle yüksek sesle bağırmiyorum.</p> <p>Çift 6 (Erkek): Sevdiğim özelliği o daha sakinliğini koruyabiliyor. O yüzden ben gidiyorum özür dilemeye.</p> <p>Mesut Süre: Sen bu adamın ağladığını hiç gördün mü?</p> <p>Çift 6 (Kadın): Çok, ikimiz de çok duygusal insanlarız. Kavgadan dolayı ağlama değil duygulanıp ağlayıp sarılmışlıklarımız var.</p> <p>Mesut Süre: Peki ağlama daha sonra öpüşmeye dönüşüyor mu?</p> <p>Çift 6 (Kadın): oluyor tabi bazen</p>

Başbaşa geçirilen zamanlarda yapılan ritüeller var ama net belirtilmemiş ancak “Başbaşa yaptığımız her işten zevk alıyoruz” şeklinde belirtilmiştir. Özellikle ilişkiye özgü ritüellerde Çift 6 (Kadın)'ın övülmekten çok hoşlanması hatta yalnızca giydiği giysinin güzel bulunmasının yetmemesi yaptığı yemeğin beğenilmesinin kendisini tatmin etmemesi göze çarpmaktadır. Belirli aralıklarla sürekli güzel sözler söylenmesi ve pohpohlanması yaptığı işle ilgili neyin beğenildiği konusunda detay verilmesinden hoşlandığı dikkatleri çekmektedir. İlişkinin para pul mevzusuna ilişkin çiftin kullandıkları ve yalnızca kendilerinin bilebilecekleri ürettikleri “iptal eşiği” kavramı var. Bu kavramı bir şey satın alırken o şeyi satın almaya degecek maksimum meblağın karşılığı olarak kullanmaktadırlar. Bu ilişkinin bir ritüelini oluşturmaktadır. Çift 6 (Erkek) bu durumu Çift 6 (Kadın)'ın ailesinin içine girip aileyi daha iyi tanınmasıyla anlamıştır. Ailede herkes birbirini yaptığı işlerden dolayı tekrar

tekrar övmekte ve motive etmektedir. Zaman içinde bunun kendisinin ritüeli haline geldiğini kendisinin de eşini sürekli pohpohladığını vurgulamaktadır. İlişkiye özgü kendi aralarında bir çağrışım ile kendi ritüelleri haline gelen “dikku” “budacomo” gibi kendilerine has sözcükler türettiklerinden bahsetmektedir. Çift 6 (Erkek) eline aldığı şeyi bırakamama takıntısı olduğunu ve bundan dolayı çok çektiğini bu özelliğini de zamanla fark ettiğini belirtmektedir. Ev işlerini Çift 6 (Erkek)’in titizliği sebebiyle Çift 6 (Erkek)’in üstlendiğini ve kendisinin O’na yardım ettiğini gündelik rutinler ve görevler arasında saymaktadır. Bazen bir film veya dizi izlerken bunun gibi özel ve hassas durumlarda birbirlerine sarılıp ağladıklarını ve bunun bazen özel anları doğurduğunu samimiyet mahremiyet ritüeline dair dile getirmektedir.

Tablo 7. İlişki Testi 1. Sezon 66. Bölüm		
Baş başa geçirilen zamanlarda yapılan ritüeller	Birlikte seyahat eder misiniz?	Çift 7 (Kadın): Pek birlikte gezmedik. Ayrı ayrı seyahat ediyoruz. Bir seferinde gel bir kaç gün uzatalım beraber gidelim dedim. Vize almaya gelmiyor. Çift 7 (Erkek): Görevli olduğum zaman gri pasaport veriyorlar bana. Üniversitede vize almadan gidebiliyorum. Çift 7 (Kadın): O zaman ben sıkılıyorum zaten işi var. İş için gidiyor. Çift 7 (Erkek): Uzatıp birkaç gün falan öncesinde onun işi var. Benim işim yok. Benimle gelmesini pek istemiyorum çünkü kafam Çift 7 (Kadın)’da evde oluyor. Ne yapıyor? Canı sıkılıyor mu diye düşünmekten pek istemiyorum.
İlişkiye özgü ritüeller	Kaç yıllık bir ilişki?	Çift 7 (Kadın): Aşağı yukarı 4.5 yıl. Mesut Süre: Meslekler ne? Çift 7 (Erkek): Ben akademisyenim. İstanbul’da ekonomi üzerine. Çift 7 (Kadın): Ben uluslararası bir vakıfta çalışıyorum.
	Tam olarak nerede tanıştınız?	Çift 7 (Erkek): İşte aynı iş yerinde
	Kavga eder misiniz?	Çift 7 (Erkek): Argo ve küfür nadir de olsa kullanıyoruz.
	Hangi huyu değişsin?	Çift 7 (Kadın): Ağırkanlılığı, yürümesi bile yavaş. Uzaktan Çift 7 (Erkek) olduğunu çok iyi anlayabiliyorsun. Çok ağır yürüyor. Benim tam zıttım çok ağırkanlıdır. Her şeyini en sonuna bırakır. Çok yavaş yürür, çok yavaş hareket eder.
	Kararları kim alır?	Çift 7 (Erkek): Normalde karar almaya bile üşendiğim için Çift 7 (Kadın) alır. İkimiz de çok çalıştığımız için en çok nerede yemek yiyeceğiz, ya da nereye gideceğiz, ne yemek yiyeceğiz noktasında karar almak zorunda kalıyoruz. Çift 7 (Kadın) intoleransı var. Ben şimdi pizzacıya gidelim desem yemeyecek o yüzden o karar verir ben gittiğimiz yerde seçerim yiyeceğim şeyi.
Gündelik rutinler ve görevler	Ev işlerinden daha çok kim anlar?	Çift 7 (Erkek): Çift 7 (Kadın) bulaşıkları yıkar. Ben de ütü. Çift 7 (Kadın): Yardım istediğim zaman yardım eder. Yapılacak şeye karar verirsem sıkıntı olmuyor. Çift 7 (Erkek): Yardımcı ablamız olduğu için genellikle bir şey düşmüyor bana. Çift 7 (Kadın): Arada dert yanıyorum tabi. Mesela bulaşık makinasına tabak konulacak su tut koy değil mi ne kadar mesafe var masadan tezgaha getirir iş yapmış sayar kendini.

Bu çiftin baş başa geçirilen zamanlarda yapılan ritüeli bulunmamaktadır. Çift 7 (Kadın) eşi Çift 7 (Erkek)’in pasaport bile almaya gitmeye üşendiğini bu sebeple ayrı ayrı seyahate gittiklerini belirtmektedir. Aralarında belirgin bir günlük konuşma ritüeline rastlanmamaktadır. Karar almak konusunda ya da gündelik rutinler konusunda Çift 7 (Erkek)’in ağırlığı ve kararsızlığı yüzünden Çift 7 (Kadın)’a daha çok iş düşmektedir. Ancak

bunu aralarında çok sorun haline getirmemektedirler. Dışarıda yemek yiyecekleri zaman Çift 7 (Kadın)'ın şeker intoleransı sebebiyle gidecekleri restoranta Çift 7 (Kadın)'ın karar verdiği ve Çift 7 (Erkek)'in de o restorantta kendi yemek istediğine karar vermesi şeklinde bir denge ve ritüel oluşturdukları görülebilmektedir. Yardımcı kadın çoğunlukla ev işlerini yapmaktadır. Ancak Çift 7 (Kadın) yemekten sonra sofradakileri Çift 7 (Erkek)'in tezgaha getirmesini kendini iş yapmış saydığından dert yanmaktadır. Genel olarak birbirlerini tanıdıklarından ve bildiklerinden uyumu yakaladıkları gözlemlenmektedir.

Tablo 8. İlişki Testi 1. Sezon 71. Bölüm		
İlişkiye özgü ritüeller	Kaç yıllık bir ilişki?	Çift 8 (Kadın): 4 yıllık ilişki, 2 yıldır evliyim.
	Şık mıdır?	Çift 8 (Kadın): Bulurum. 2-3 farklı kombini alır döner bana gösterir hangisi daha iyi diye benim fikrimi sorarsa yardımcı olurum. Yani seçeyim değil de fikir gibi. Ben de kararsız kalınca soruyorum.
	Eleştirir misin?	Çift 8 (Kadın): Kendisini değil ama yaptığı işle ilgili eleştirim olur. Tabi işin yolu yöntemi ile ilgili eleştirilerim oluyor. Çift 8 (Erkek): İşe çok hakim değilim ama hazırladığı bazı sunumlar raporlar oluyor onu eleştiririm mesela. Çift 8 (Kadın): Daha bu sabah eleştirdim mesela yani ilaç kullanması gerekiyor kullanmıyor B 12 eksikliği var.
	En sevmediğin huyu nedir?	Çift 8 (Kadın): Çok rahat, aşırı rahat. Hiçbir şey kafasına takmıyor. Mesela bir şey istiyorum şunu yap diyorum. Ben başka bir işle uğraşıyorum orada, ütü yapıyorum mesela. Diyorum ki mutfakçı toplar mısın? Ütü bitiyor bakıyorum Çift 8 (Erkek) hala playstation'da oynuyor. Yapacak onu aslında zaman geçtikten sonra ben yapıyorum. Orada durdukça bana batıyor. Çift 8 (Erkek): Çok fazla takıyor kafasına her şeyi. Bunu yapmasını istemiyorum. İş yerindeki problemleri anlatır vb.
	Ne olarak kayıtlı sende?	Çift 8 (Kadın): Aşk Çift 8 (Erkek): Aşkım
	Kıskançlık durumları?	Çift 8 (Kadın): Ben kıskancım. Başıma şöyle bir şey geldi. Eski sevgilisi ile Çift 8 (Erkek) ve ben rakı masasında denk geldik oturduk. Kızın önünde Çift 8 (Erkek) sarılmalar, yüzüğü göstermeler ya da istemsiz olarak işte saçımı düzeltiyorum yüzüğü görsün diye.
	İlişkinin dokunmatığı kim?	Çift 8 (Kadın): Ben
	Para durumları nasıldır? Bütçeler ortak mıdır?	Çift 8 (Kadın): Ortak. Bazen ben o işlerle uğraşmak istemiyorum Çift 8 (Erkek) ödüyor. Bazı şeyleri tek defa ödememiz gerekiyor o zaman ortak hesaptan ödüyoruz.
Gündelik rutinler ve görevler	Ev işlerinden anlar mısın?	Çift 8 (Kadın): Çift 8 (Erkek) güzel yemek yapar. Bir gün hatta dışarda kardeşimle geziyordum eve geldim. Kek yapmış yapar yani ama ben genelde mutfaka sokmuyorum.

Baş başa geçirilen zamanlarda yapılan ritüellerin günlük konuşma ritüellerinin bulunmadığı görülmektedir. İlişkiye özgü ritüellerde birbirlerine danıştıkları ve yardım istedikleri zaman fikir verdikleri hem işleri konusunda hem giyim kuşam konusunda görülmektedir. Bunun dışında iş için yalnız da tatile gidebildikleri ancak Çift 8 (Kadın)'ın eşi konusunda daha kıskanç olduğu görülmektedir. Diğer çiftlere benzer biçimde rahatlık ya da ağırlık, acelecilik konuları ilişkide tartışma yaratan veya değiştirilmesi gereken bir özellik olarak dikkat çekmektedir. Çift 8 (Kadın) eşine güvendiğini ve mutfakçı toplayacağını bildiğini

ancak playstation'u bırakıp gelinceye kadar kendisinin bütün işleri bitirdiğinden dert yanmaktadır. Ancak genellikle bunun huyla ilgili bilinen bir özellik olması, bir tarafın diğer tarafa uyum sağladığını göstermektedir.

Tablo 9. İlişki Testi 2. Sezon 2. Bölüm		
Baş başa geçirilen zamanlarda yapılan ritüeller	Baş başa kaldığımızda neler yaparsınız?	Çift 9 (Kadın ve Erkek): Hafta içi diyet haftasonu da yemek izni verimiz kendimize cuma gece saat 24.00 oldu mu dolabı açarız canımız ne isterse yeriz. Kahvaltıya gideriz. Hamburger pizza yeriz. Hafta içi de çok iyi spor yaparak dengeleriz.
İlişkiye özgü ritüeller	Kaç yıllık ilişki?	Çift 9 (Kadın): Altı sene ilişki, dört sene evlilik.
	Aşk sözcükleri söyler misiniz birbirinize?	Çift 9 (Kadın): Çiki piri deriz. Hiçbir şey demek değil Pokemon'un özel gücü esnasında kullandığı bir şey.
	Hiç kavga ediyor musunuz?	Çift 9 (Kadın): Dışarı çıkarma sırası gibi bir durum var Areste Rottweiler yani çok kuvvetli köpek benim çıkartmam çok zor. Çekiyor beni, sürüklüyor. İnsanlar korkuyor. Genellikle köpeği dışarı çıkarma sırası kavgası oluyor.
	Sevmediğin huyu var mı?	Çift 9 (Erkek): Müthiş dikkatsiz adam öldürür yani sakatlar, dikkatsiz. Bir anda Ankara'ya gidebilirsin evinin yolunu bulamaz mı ya bir insan? Kendi evinin yolunu? Çift 9 (Kadın): Araba kullanırken bazen çok doluyorum başka şeyler düşünmeye başlıyorum tabii ki de yola bakıyorum ama ezbere gidiyorum aklım başka yere gidiyor. Eve gidiyorum ya mesela eve gittiğimi unutuyorum caddeyi düz devam ediyorum. Çift 9 (Kadın): Kafasına taktığı ya da bir şey olduğu zaman canı sıkıldığı bir zaman bana çok yansıtıyor mesela örnek veriyorum Ares hastalandı bir gün Allah korusun gerçekten ölecekti. İlk gün hemen hayvan ölecek iki gün ölüyor öldü ölecek beni de çok kötü hissettiriyor ailecek çok kötü hissediyorum bu huyu değişebilir mesela. Karamsar, bazen her şeyden kötü düşünüyor.
Övüp eleştirir misin?	Çift 9 (Erkek): Çok överim. Bugün övdüm mesela. Tablolar yapıyor Çift 9 (Kadın) sat diyorum satmıyor. Maliyetini çıkar bari diyorum. Çift 9 (Kadın): Kıyamıyorum. Çok sevdiğimiz bir arkadaşımız olursa hediye olarak veririm. Mesut Süre: Eleştirir misin hanımını? Çift 9 (Erkek): Evet tabi canım en son hangi konuda eleştirdim pisliği konusunda dağınıklığı konusunda. Bir de bunları şikayet edebileceğim bir merci yok. Çünkü evlenmeden önce babası kapıyı çaldıktan sonra kapıyı açtı oğlum hiç konuşmayalım selamlaşmayalım direkt gel sana bir tablo göstereceğim dedi girdim içeri. Çift 9 (Kadın)'ın odasının kapısını açtı içerde bir dağ vardı. Sanki boşaltılmış her şey. Dedi ki "Bu kızı alıyorsun yarın öbür gün kapımı bununla ilgili çalma" dedi ben de dedim tamam başımla beraber. On numara adamdır kendisi. Çift 9 (Kadın): Çok dik başlı mesela istemediği bir şey yapmıyor o huyu değişebilir ama ben istiyorum kendi istemiyorsa yapmaz kesinlikle.	
Bu adam çok da hakim olmadığını bilmediğin kızlarla tatile gidebilir mi?	Çift 9 (Kadın): Hayır yok kimsenin müsaade edeceğini düşünmüyorum gitmez gidemez gitmesin, istemem, ben de gitmesini istemem mutsuz olurum.	

Başbaşa yapılan ritüeller arasında haftasonu kahvaltıları ve çiftin kendi aralarında aldıkları karar olan sınırsız yemek zamanlarını görmekteyiz hatta haftasonu gece 3.00’de bile uyanıp makarna yiyebildiklerini çünkü kendilerinin sınırsız yemek konusunda ritüelleri olduğundan söz etmektedirler. Günlük konuşma ritüeli olarak kendi aralarında çağrışımla yarattıkları “çikipiri” sözcüğünden söz etmektedirler. Bu sözcük bir nevi onları birbirlerine bağlayan bir aşk sözcüğüdür. Tartışmaları genellikle köpekleri Ares’i gezdirme sırası konusunda çıkmaktadır bunun dışında ciddi bir tartışmaları yoktur. Çift 9 (Erkek) Çift 9 (Kadın)’ın dikkatsiz ve dağınık olmasından ve evin temizliğine önem vermemesinden yakınmaktadır. Çift 9 (Kadın) da Çift 9 (Erkek)’in çok dikbaşı olduğundan ve kendi istediği olmayınca asla sevdiğinin dileğini yerine getirmediğinden yakınmaktadır. İkisi de dövme yaptırmayı sevmektedir hatta Çift 9 (Kadın) Çift 9 (Erkek)’i dövme ile tavladığından söz etmektedir. Çift 9 (Kadın) resim yapmayı sevmekte ve eşi Çift 9 (Erkek) onu bu konuda övüp desteklemektedir. Gündelik görev ve rutinlerin ortaklaşa yapıldığını vurgulamaktadırlar. İlişkinin dokunmatığının Çift 9 (Kadın) kendisinin olduğunu söylemekte ve Çift 9 (Erkek) ile ilişkilerinin samimi ve mahrem tarafının köpekleri Ares tarafından kıskanıldığından söz etmektedirler.

Tablo 10. İlişki Testi 2. Sezon 5. Bölüm			
Günlük ritüeller	konuşma	En sevmediğin huyu ne?	<p>Çift 10 (Erkek): 0,20 TL için bazen pazara hakim olmayan farklı bir markayı alabiliyor.</p> <p>Çift 10 (Kadın): Pazarda adı olmayan tavuk aldım diye biz boşanıyorduk. Bir gün tavuk yaptım yedi. Yedikten sonra dedi ki bunun markası ne?</p> <p>Çift 10 (Erkek): Tavuğun tadı bir değişik. Tam olarak 4.5 liralık tavuk almış. Tadına baktım değişik geldi. Nereden aldın dedim. Benim de ona kızma sebebim paramız mı yok kaliteli tavuk alsana. Kredi kartı vereyim sana diyorum dinlemiyor.</p> <p>Çift 10 (Kadın): Ben de buna kızıyorum gitti çöp kovaşından aldığım tavuğun paketini çıkardı ve “Bunu bana nasıl açıklayacaksın dedi?” Bilinmedik marka tavuğu daha uygun fiyatlı diye aldım diye tüm bunlar. Gerçekten bana şey diye bağırdı seninle bu yüzden çok kötü olacağız bir gün bu nasıl bir huy diye bağırdı ben de çok kavga ettim bu sebepten dolayı Çift 10 (Erkek)’le.</p> <p>Çift 10 (Kadın): O kadar içerledim ki Çift 10 (Erkek)’in annesine dedim siz hiç marketten şu marka tavuk almadınız mı dedim. Tabii ki almadım dedi, hayır konuşmanın devamını tam hatırlamıyorum. Sen de şu markadan şu markadan alabilirsin onlar güzel dedi sanırım.</p>
		Eşini eleştirir misin?	<p>Çift 10 (Kadın): Çok eleştiririm.</p> <p>Çift 10 (Erkek): Yolda gelirken mesela gerçekten trafik canavarı söve söve geldi. Kırmızı ışıkta geçer, arabaları sağlar.</p> <p>Çift 10 (Kadın): Bir gün balkonda yemek yemiştik. Çift 10 (Erkek) de içerde tabak çanakları getiriyor. Balkonun kapısı kapalı, perdesi de çekilmiş. Ben de kontrol etme gereği duymadım. Ertesi gün eve geldim, balkon kapısını bir açtım Amerikan servisler, her yer her yerde. Burası bizim balkonumuz ve dışarıdan herkes rahatlıkla görebilir. Ben dikkat ederim böyle şeylere. Fotoğrafını çektim Çift 10 (Erkek)’e attım. “Bunu bana nasıl açıklayacaksın dedim.” cevap yok, yarım saat sonra geldi kapıyı açtım. Kapıda: “Çift 10</p>

		(Kadın) duydun mu?" dedi. "Neyi?" dedim. "Dün fırtına çıkmış, bütün komşuların sandalyeleri yerlerde yuvarlanmış, yerlere düşmüş, dağılmış. Sen kontrol ettin mi? Bizimkinde bir şey var mı? dedi. Ben eleştiririm, böyle cevap alırım.
İlişkiye özgü ritüeller	Kaç yıllık bir ilişki?	12 yıllık bir ilişki.
	Birbirinizde ne diye kayıtlısınız?	Çift 10 (Kadın): Adı Soyadı olarak kayıtlı Çift 10 (Erkek): Bende de hani "Honey" (Balım) olarak kayıtlı
	İlişkinin kıskancı kim?	Çift 10 (Kadın): İkimiz de kıskanç değiliz bence. Ergenlik döneminde bu ilişkiye başladığımız için ikimiz de birbirimizi yontmuşuz. O yüzden ikimiz de birbirimizi çok iyi tanıyoruz dolayısıyla hiç öyle bir sıkıntı olmuyor. Kız arkadaşlarına gidiyor zaten. Tatile de gider tanımadığım bilmediğim istediği kızla gidebilir hiç takılmam öyle şeylere. Hatta ben güzel kızların fotoğrafını falan atıyorum Çift 10 (Erkek)'e.
Gündelik rutinler ve görevler	En sevmediğin huyu (sorusuna verilen cevabın devamı)?	Çift 10 (Kadın): Prensese, çok rahatına düşkün, mesela misafir gelecek kapı çalıyor. Çift 10 (Erkek) kapıya yakın ben ta mutfaktan Tazmanya canavarı gibi koşturuyorum kapıyı açmak için. Yemek yapıyorum, ortalığı topluyorum kapı çalıyor tek görevi kapıyı açmak. Çift 10 (Erkek): Buse çok tezcanlı bir gün asansör düğmesi şurada asansör düğmesine basacağım. Beni ittirip asansör düğmesine bastı o bir saniyeyi nasıl geçirsek bilemedik.
	Ütü kimde?	Çift 10 (Kadın): Bende çamaşır bulaşık yıkıyorum. Ben de ara ara yemeği hazırlıyorum. Çift 10 (Erkek): Toplama kurma yemek masasında yardım ederim hani diyorum ki haftada bir gün bir kadın gelip senin yaptığın işleri yavaşlatabilir yükünü üstüne alabilir diyorum O da hesabını yaptığı için bir şey istemiyor.
Samimiyet/ Mahremiyet/ cinsel ilişki ritüelleri	Mesela kavga edince yatakları ayırır mısınız?	Çift 10 (Kadın): Ömer mesela koltukta uyumaya devam eder. Ben bir şeyler izlemeye devam ediyordum ama Çift 10 (Erkek)'i hadi kalk diye yatağa çağırılmam orada uyur. Çift 10 (Erkek): Ama bazen gece üçte dörtte çağırıyor. Hadi gel yanıma yat diyor zaten uyku sersemi kalkmışım koltuktan, kavgada daha çok büyümesin diye gideyim de sırtımı döneyim uyuyayım diyorum gecenin üçünde neyin muhakemesini yapacağım.

Başbaşa geçirilen zaman ritüeli bulunmamaktadır. Günlük konuşma ritüellerinde birbirlerine söyledikleri aşk sözcüklerinin yanı sıra "Bunu bana nasıl açıklayacaksın?" gibi bir söz kalıbının tartışma sırasında Çift 10 (Erkek)'in kullandığı sözcüğü bir başka tartışma sırasında yine Çift 10 (Erkek)'in kullandığı ve eşinin anlayacağı dilden aynı söz öbeğini kullanması ilişkiye özgü bir ritüeldir ve farkında olmadan ilişkinin boyutunu, çiftlerin birbirlerinin sözlerini dikkate aldıklarını ve dışarıdan anlaşılacak bir anlatım ve ilişki derinliği oluşturduklarına şahit olunmaktadır. Tartışmalar yine bir tarafın tezcanlılığı ve

fevriliği diğer tarafın da rahat olması sebebiyle ortaya çıkmaktadır. Gündelik görev ve rutinler ilişkide tek bir kişinin üzerinde görülmekte bu duruma yardımcı kadın fikri ile Çift 10 (Erkek) destek olmak istese de Çift 10 (Kadın)'ın maddi hesaplar konusunda tutumlu olduğu için bu fikri kabul etmediğini ifade etmektedir. Özellikle samimiyet, mahremiyet ritüellerinde tartışmalı olduklarında da yataklarını ayırmadıkları dikkati çekmektedir. Kendi içlerinde, kendilerine özgü ilişkisel ritüelleri olduğu ve bu durumun tarafları birbirlerine yakınlaştırdığı görülmektedir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Süregelen ilişkilerde tekrar edilen davranış kalıpları olarak tanımlanabilen ilişkisel ritüellerin özellikle mikro yakın ve romantik ilişkilerde küçük ama çok güçlü özellikler taşıdığı gözlemlenmektedir. Özellikle ikili ilişkilerde bu ritüellerin yoksunluğu güç ilişkilerini, çıkar ilişkilerini, kişisel tatminleri ve bencilliği doğurmaktadır. Seviyeli, dengeli ve gerçekten tarafların birbirlerine sevgi ve saygı duydukları ilişkilerde hoşgörü ve bunun yanı sıra ritüellerin oluşturulması ilişkiyi biricik özel ve güvenli kılmaktadır. Herhangi bir tartışma ve çatışma anında bile tutulan ritüel ilişkiyi, ilişkiye verilen önemi, süreci, emeği hatırlatmaktadır ve bu deneyim ile süreç karşındaki kişiye hatırlatıldığında onun da ilişkiye tutunmasını ve değer vermesini sağlamaktadır. Başbaşa geçirilen zaman ritüelleri (tatiller, doğumgünleri, özel günler, mezuniyetler, kutlamalar) tarafları birbirlerine bağlamaktadır. Günlük konuşma ritüelleri karşılıklı tarafların birbirlerini özel hissetmelerini sağlamaktadır. Bu çalışmada en çok ilişkiye özgü ritüellere yer verilmiştir. İlişkiye özgü ritüeller o ilişki içinde karşılıklı tarafların ilişkiye yaptığı yatırımı yani sürprizleri, destekleri göstermektedir, bunu yapan bir birey bilir ki ilişkinin sağlıklı süreci kendisinin de mutlu olması demektir. Dolayısıyla karşılıklı düşünüp hareket etmeyi, perspektif almayı, empati kurmayı, yanlış ya da kendine uygun olmayan bir davranış yapıldığında kendini açma davranışı sergilemeyi öğrenmektedir. Gündelik görev ve rutinler zorunluluk değil gönüllü olduğunda dengeler sağlanmaktadır.

Araştırma sonuçlarının şöyle değerlendirilmesi mümkündür: Birinci çiftin gündelik rutinler ve görevlerinde dengeli bir dağılım söz konusu değildir. Yoğunluğu üzerine alan Çift 1 (Erkek) bu durumu problem etmediğinden bu durumu olması gereken davranış gibi hissetmektedir ve durumu kabullenmektedir. Bazı çiftlerin iş yoğunluğu ve bir tarafın bunu ağırlıklı üstlenmekten gocunmadığı görülmektedir ancak genellikle zorunluluktan bir tarafın görevleri üstlenmesi genellikle tartışmaya yol açmaktadır. Bazı soruların örneğin; “En sevmediğin huyu nedir?” ya da “İlşkinin kısıncı kim?”, “Yalnız kaldığımızda aşk sözcükleri söyler misiniz?” kategoriye uygun olmadığı düşünülebilir ancak verilen cevaplar o ritüel grubuna evrildiğinden dolayı o ritüel kategorisine dahil edilmiştir. Örneğin; “En sevmediğin huyu nedir?” sorusu açıklanırken genelde eşlerden birinin vurdumduymaz olması, rahat olması ya da ağır hareket ediyor olması şeklinde cevap verilmiştir. Bu durum ilişkilerde bazı zamanlarda problem yaratabilmektedir. 6. Çifte yöneltilen “Eşine iltifat eder misin? Kompliman yapar mısın?” sorusuna 9. Çift (Erkek) eşinin yaptığı tabloları övdüğünü belirtmekte ve bu eserleri satıp kazanç sağlayabileceği konusunda desteklemektedir. 6. Çift’de ilginç bir ilişkisel ritüel detayına rastlanmaktadır. Çift 6 (Erkek) yapılan yemeğe söylediği “Eline sağlık yemek çok güzel olmuş.” sözünün eşi için yeterli olmadığını yapılan iltifatın detaylı olması ve belirli aralıklarla tekrarlanması gerektiğini vurgulamaktadır. Ayrıca evliliklerinin ilk başlarında bu durumu yadırgadığını ama eşinin ailesine yemeğe gittiğinde bu iltifat etme ritüelinin aile geleneği olduğunu fark etmektedir. Bazı cevaplar sohbetin gelişimine göre ilgili ritüel grubuna girmeye uygun görülmüştür. Örneğin Çift 10’un “En sevmediğin huyu ne?” sorusuna verilen yanıt direkt değil ancak sohbet detaylandığında Çift 10 (Erkek) eşinin 0,20 kuruş daha az para olduğu için pazarda adı bile olmayan bir ürünü satın aldığı için cimrilik huyunu sevmediğini belirtilmektedir. Son kategori olan

samimiyet/mahremiyet/cinsel ilişki ritüelleri çok fazla soru ve cevaplarda yer almamış olmakla birlikte genellikle verilen cevaplarda ilişkisel ritüellerde mahremiyetin kişileri birbirine bağladığı, ilişkiyi yücelttiği sonucuna varılabilmektedir. Dolayısıyla her ilişkinin biricik olduğu her ilişkinin kendi içinde ritüelleri olduğu ve bir ilişkide ne kadar çok ritüel varsa o ilişkinin o kadar samimi, hoşgörülü, sevgi ve saygı dolu olduğu görülmektedir. Kişiler ritüeller aracılığıyla ilişkisel süreci hatırlayıp ilişkinin inşa basamaklarına katkıda bulduklarını fark ettirdikçe ilişkiye olan bağlılıklarının da arttığını deneyimlemelerine olanak sağlamaktadır.

KAYNAKÇA

- CAMPBELL, Kelly, PANZETTI, James, J. (2007). “The Moderating Effects of Rituals on Commitment in Premarital Involvements”, *Sexual and Relationship Therapy*, Vol. 22, No. (4) November, s. 416.
- COMPAN, E., MORENO, J., RUIZ, M, PASCUAL, E. (2002). “Doing Things Together: Adolescent Mental Health and Family Rituals”, *Journal of Edidemiology and Community Health*, 56, s.90.
- FIGES, Barbara H. (1992). “Dimensions of Family Rituals Across Two Generations: Relation to Adolescent Identity”, *Family Process*, 31, ss.151-162.
- FIGES, B.H., (2006). Family Routines and Rituals. New Haven, CT: Yale University Press.
- HARDIN, Curtis D. ve CONLEY, Terri D. (2001). A Relational Approach To Cognition: *Shared Experience And Relationship Affirmation in Social Cognition*. In *Cognitive Social Psychology: The Princeton Symposium on the Legacy and Future of Social Cognition*. Edited by Moskowitz GB. Lawrence Erlbaum Associates; 3-17.
- KLUWER, Esther., S., KARREMANS, Johan, C., RIEDIJK Larisa, and KNEE, C.R., (2020). “Autonomy in Relatedness: How Need Fulfillment Interacts in Close Relationships”, *Personality and Social Psychology Bulletin*, Vol. 46(4) 603– 616.
- ROSSIGNAC, M. M. and HIGGINS, E.T.(2018) “Epistemic Companions: Shared Reality Development in Close Relationships”, *Current Opinion in Psychology*, 23: 66–71.
- PEARSON, Judy.C, CHILD, Jeffrey T., CARMON, Anna, (2010). “Carmon Rituals in Committed Romantic Relationships: The Creation and Validation of an Instrument”, *Communication Studies*, Vol. 61, No. 4, 464–483.
- ROSENTHAL, Carolyn, J., MARSHALL, Victor , W. (1988). “Generational Transmission of Family Ritual”, *American Behavioral Scientist*, 31, ss. 669–684.
- SPAGNOLA, Mary, FIGES, Barbara, H. (2007). “Family Routines and Rituals”, *Infants and Young Children*, Vol. 20, No. 4, ss. 284–299.
- WEINSTEIN Netta, RODRIGUEZ, Lindsey M., KNEE C.Raymond., KUMASHIRO Madoka (2016). “Self-Determined Self-Other Overlap: Interacting Effects On Partners’ Perceptions Of Support And Well-Being in Close Relationships”, *Journal of Research in Personality* 65, 130–139.
- WOLIN, Steven J. ve BENNETT, Linda A. (1984). Family Rituals. *Family Process*, 23.
- WORLEY Timothy, R. ve SAMP, Jennifer (2016). “Complaint Avoidance and Complaint-Related Appraisals in Close Relationships: A Dyadic Power Theory Perspective”, *Communication Research*, Vol. 43(3) 391–413.

TAN, Kenneth, ARRIAGA Ximena, B., and AGNEW, R. Christopher, (2018). “A New Running On Empty: Measuring Psychological Dependence in Close Relationships Lacking Satisfaction”, *Journal of Social and Personal Relationships*, Vol. 35(7) 977–998.